N. 2506.

CURRENDA XVII.

A. D. 1861.

L. 1616.

Wynadgrodzenie kosztów pogrzebowych za wojskowych ubogich i t. d. ze skarbu wojskowego.

Rozporządzeniem okólnikowém Wys. c. k. Ministerstwa Państwa, wojny i policyi i najwyższéj władzy rachunkowo-kontrolorowéj (der oberſten Rechnungs-Controlsbehörde) z d. 2. czerw. 1861. L. 61 oddrukowaném w XXIX. Części Dziennika Praw Państwa z 8. czerw. r. b. znasza się §. 14. Rozporządzenia względem nadgrodzenia za leczenie żołnierzy przez lekarzy cywilnych &c. i stanowi się, że gromady żołnierzy, lub ich żon i dzieci z małżeństwa na I. sposób zawartego, bez majątku zmarłych, chować mają, na ten sam sposób, jak swoich członków ubogich, dostarczając dla nich trumnę, i że wynadgrodzenia ze skarbu wojskowego za pomocą rachunku przez polityczną ich Władzę wyższą potwierdzonego domagać się mogą.

Rozporządzenie owe tak brzmi: Der §. 14 endlich iſt zu ſtreichen und erhält folgende neue Textirung: „Bei verſtorbenen Soldaten — auch bei verſtorbenen Weibern und Kindern der nach der erſten Art verheiratheten Mannſchaft — haben die Gemeinden, mit jedesmaliger Beiſchaffung eines eigenen Sarges, dieſelbe Beerdigungsart wie bei ihren armen Gemeindegliedern einzuhalten und die hieraus erwachſenden Koſten — wenn deren Vergütung angeſprochen werden will — zum Behufe der Flüſſigmachung einer ſolchen Vergütung aus dem Militärärar mittelſt einer von ihrer politiſchen Oberbehörde zu beſtätigenden Berechnung nachzuweiſen." Tarnów 29. sierp. 1861.

N. 2535.

Restantiæ in Officiosis correspondentiis eliberandæ adurgentur.

Plures adhuc restantiæ, praeprimis in fundationalibus, a *tribus* retro annis, eliberandae restant, quae etsi in Currenda III. sub N. 652. ac seorsive *plures* in memoriam revocatae, nedum omnes e forulis Cancellariae paroch. ad Nos pertigerunt. Summopere Nos ejusmodi officiorum oblivio consternit.

Iterum atque iterum clamamus, ut respectivi Ecclesiarum Rectores protocollon gestionis *illico* lustrent, ac detectas restantias *postliminio*, nisi coram Deo Nobisque notam longioris culpae, animadversionemve... in humeros Suos congerere velint.

Tarnoviae die 24. Sept. 1861.

Nr. 1938. 2068. 2151. 2180. 2325. 2350.
Ewa Obrał ultro quaeritur.

In Currenda XII. sub N. 1437. a. c. Ven. Clerus ad exquirendam Evam Obrał e parochia Niegovic. et ad deferendum de effectu intra m. *Julium* a. c. provocatus extitit. Quoniam hucusque 6. primum P. T. Decani de suis Decanatibus provocationi morem gessissent, officii Nostri ducimus, reliquos hisce excitare, quatenus m. *Octobri* a. c. relationem quaest. certo certius praestent. E ses. 5. Sept. 1861.

L. 2416.
Gromada Kloczów prosi o wsparcie.

Cerkiew w Kloczowie Obwodu Kołomyjskiego ledwo przed 3. laty ukończona, 11. sierp. r. b. stała się pastwą płomieni. Gromada wspomniona, wycieńczona z powodu wystawienia i urządzenia cerkwi spalonéj teraz, nawet obciążona jeszcze długiem 120 złr. z owego czasu, posiadająca mało gruntu górzystego, i szukająca tylko zarobku w okolicy, pozbawiona zatem środków wystawienia sobie domu bożego na nowo, wyciąga pod d. 2. wrz. r. b. ręce i ku nam, abyśmy cząstkę z mienia od Boga nam użyczonego.... ofiarowali na ten cel pobożny.

Wielebni Bracia w Chrystusie lubo tak często wezwani bywają do uczynków miłosierdzia, otworzą i teraz wnętrzności swoje téj błagającéj Gromadzie, zalecając ludowi pobożnemu składkę a dodawszy swój do ich grosza pospieszą z zebraną kwotą do Swoich Przewiel. Dziekanów, którzy nie omieszkają przesłać sumki z całego Dekanatu wpłynione na Ręce Nasze. Dan w Tarnowie 12. września 1861.

L. 1527.
Dzięki za 224 złr. i 50 c. w. a. Wieńcowych i wezwanie.

P. Michał Suchorowski za odebraną powyższą sumę z Konzystorza za sprzedanych 449 egzemplarzy dziełka „Wieniec pieśni żebrackich z Żywotów ŚŚ.“ i t. d... dzięki czyniąc serdeczne imieniem szczególniéj siérót, dla których owa suma przeznaczona, poleca się raz jeszcze Wielebnemu Duchowieństwu, upraszając pokornie, aby i resztę 51 egzemplarzy, bacząc na opłakany stan owych siérót, rozkupić raczyło.

Po oznajmieniu téj prośby oczekiwać będziemy zamówienia reszty... dla dokonania całkowitego miłosierdzia dzieła. Dan w Tarnowie 24. września 1861.

L. 2546.
Wezwanie do rozkupienia 150 Obrazków na rzecz kaplicy WW. Sióstr Opatrzności we Lwowie.

Nadesłano jeszcze 150 obrazków niepok. Poczęcia N. M. P. celem rozprzedania ich na rzecz kaplicy obszernéj dla Instytutu WW. Sióstr Opatrzności we Lwowie..... za obowiązkiem zakupienia sobie 24 Mszy śś. na lat 50. Diecezyja Nasza w tym względzie

wyszczególniła się; tuszymy sobie, że i nowi jeszcze znajdą się kupiciele, skoro Wielebni Bracia w Chrystusie do parafian pobożnych uczynią odezwę w téj mierze żarliwą... a Konzystorz Nasz pospieszy natychmiast za gotówkę zebraną przesłać zakupioną obrazków ilość.

Tarnów 24. września 1861.

L. 2551.

Korzystna Loteryja.

P. Maciéj Nowak, Officyjał jubilat, z Węgier rodem, z powodu wydawnictwa dzieła wychowaniu ludu poświęconego pod tytułem: „der junge Staatsbürger" z którego jeszcze 4000 egzemplarzy nie rozsprzedano, straciwszy żonę w skutek dolegliwości aresztu, do którego ją niecierpliwy nakładca za współporęczenie był wtrącił, jako i pensyją... obarczony 3. dzieci, i wiekiem 69 lat, żyje tylko a jałmużny litościwych znajomych.

Zebrawszy różne podarunki, jako to: zegarki, srebrne i złote, łańcuszki, obrazki, książki, wyrobił sobie w skutek zasług i okropnego położenia, *loteryją* na 21. grud. r. b. a pod d. 18. wrz. r. b. z Wiédnia ucieka się do miłosiernych rąk naszych, przysyłając potrzebną ilość *programów* i *27. Seryi z 551. losów* i żebrząc, byśmy losy dla podźwignienia go z téj toni, rozebrali.

Litując się nad jego niedolą, lubo inne o wsparcie już umieściliśmy wezwania a niepowątpiéwając o nieustannéj Wielebnego Duchowieństwa miłości ku bliźnim, wyprawiamy do każdego Dekanatu po 1. programacie ·/. z którego plan loteryi okazuje się; jako i po 1. seryi z 10 losami ·/. po 50 cent... do zakupienia. Nadzieja wygrania a szczególniéj nagroda u Ojca sierót stokrotna niech będzie pomiędzy innemi zachętą silną. Przy czém ostrzegamy, aby *odesłać* jeszcze w *Listopadzie* r. b. losy nierozebrane, celem wrócenia takowych biédnemu właścicielowi.

Dan w Tarnowie 25. września 1861.

L. 1013.

Uwagi nad Brewiarzem w szczególności,

według Ambergera i t. p. — Dalszy ciąg do kur. XVI. r. b.

Completorium

jest dokończeniem wieczornego nabożeństwa, składającego się z czterech psalmów, hymnu, śpiéwu Symeona i wieczornéj modlitwy; kończy się antyfoną i modlitwą do Najśw. Panny.

Tu nadmieniamy, że blisko do wieku 5. codziennie wszystkie godziny kanoniczne **śpiéwano** nie tylko w katedralnych, ale i w parafialnych kościołach. Późniéj tylko **Jutrznię** i **Nieszpory** z **kompletą** codziennie śpiéwano, resztę odmawiano prywatnie. Dopiéro około wieku 10. powszechnie, oprócz katedr, kollegiat i klasztorów, przestawać poczęto na odmawianiu prywatném oprócz świąt, w które albo wszystkie godziny albo przynajmnéj **Jutrznia i Nieszpory** uroczyście śpiéwane bywały. Gdy dziś kościół, mając wzgląd na słabsze zdrowie a większe zatrudnienia od śpiéwu godzin, większego natężenia piersi i

dłuższego czasu wymagającego, oraz od właściwie odpowiednego do ich odprawiania czasu dyspensuje, tém większéj sumienności w odmawianiu prywatném od duchownych żąda.

Obsypany dobrodziejstwami człowiek dopiéro okazał swą wdzięczność dla Boga w nieszporach, przeto ożywiają go jak najlepsze usposobienia; ziemia wydaje mu się smętną, wzdycha więc do nieba, lecz wygnanie jego jeszcze się nie ukończyło, jeszcze nie jedna do przebycia pozostała mu próba. Już dzień doszedłszy do schyłku, zapowiada nadejście nocy. Noc, to czas niebezpieczny pod każdym względem. Znużony dzienną pracą udaje się na spoczynek, lecz szatan nie usypia, owszem pomnaża swoje zasadzki i jako lew ryczący przebiega, szukając zdobyczy. Aby wytrwać w wierności ku Bogu, uciekać się trzeba do modlitwy, być wstrzemieźliwym i czujnym nad swemi żądzami, rzucić się w objęcia Ojca niebieskiego, wezwać swego Anioła stróża i świętych, przedewszystkiem Maryję, aby czuwała, jak matka nad uśpionem dziecięciem swojém. Pod tak potężną opieką zasypia się spokojnie; aby zaś umocnić żywe uczucia dziecięcéj ufności, kościół odmawia komple tę.

Ze składu i znaczenia ma **Completorium** największą podobę do **Prymy**.

Zupełnie ogólny ma charakter, ponieważ jako modlitwa kościoła przed snem nie tylko częścią jest Officyjum, ale też zakończeniem dziennego zatrudnienia; przeto łączy w sobie względy ziemskie z nadziemskiemi. Prawie zawsze ma **Completorium** tęż samą formę. Owa ogólność jest też oraz wskazaniem na jedną *wieczną* nigdy nie zmieniającą się uroczystość, która nas po szczęśliwie dokonanéj pracy dnia życia ziemskiego czeka.

Jak **Prymie** 3 nadzwyczajne części są przyłączone, tak poprzedzają **kompletę** dwie podobne części, t. j. **lectio brevis „Fratres! sobrii extote &c.“** i **spowiédź powszechna**.

Św. Benedykt rozporządził w swéj regule zakonnéj, aby bezpośrednio przed kompletą z żywotów lub pism ojców ku zbudowaniu 4 lub 5 kart odczytane bywały. To czytanie przyjął także brewiarz rzymski, a ponieważ jest streszczone, zowie się **„lectio brevis“** „Quod religiosi ad collationem conveniunt, hoc a sanctis patribus acceperunt, qui in Vesperis solebant in unum convenire et de scripturis conferre & quae ipsi tunc invicem contulerunt, collationes dicebantur & haec et his similia ad collationem leguntur.“ Honorius L. c. l. II. c. 63 p. 1087. „Habet consuetudinem nostra ecclesia, ut post Officium Primae conveniant in unum Fratres ad lectionem et ante Completorium similiter. Lectio est quaedam refectio mentis. In Prima dirigatur grex Domini in via, ut veniat ad pascua; in hoc vero officio consumentur omnia.“ Amalarius de ordine antiphonarum c. 7. p. 1039.

Gdy **„lectio brevis Primae“** duchownem ma być wzmocnieniem w pracach, zadaniem jest **„lectionis brevis Completorii“** ducha po rozrywającéj czynności dnia w Bogu skupić. „Sicut Maria, quae unxit Dominum unguento, praevenit facere, quod faciendum erat in sepulchro Ejus, si inveniretur Corpus Ejus, ita lectio sua doctrina ungit animas devotas ante commendationem dormientis.“ Amalarius L. c. l. IV. c. 8. p. 1010.

„**Lectio brevis**“ jest zawsze ta sama (I. Petri 5, 8.) a jéj treści znaczenie jest, że chociaż nam czas spoczynku nadszedł, nieprzyjaciel nie spoczywa, przeto i teraz czas walki nie ustał. Upomnienie do czujności tu szczególnie potrzebne, gdy człowiek w przeświadczeniu szczęśliwie dokonanego dzieła dziennego pokuszonym jest oddać się gnuśnemu spoczynkowi i wystawić się natarciu nieprzyjacielskiemu. Czujności wymaga i noc następna.

Gdy „**lectio brevis**“ zastępuje dawne dłuższe odczyty, rozpoczyna się błogosławieństwem *) a kończy się słowy: „*Tu autem Domine &c.*“ To błogosławieństwo zawiéra myśl główną całego Completorium: teraz niech nam wszechmocny Pan spokojnéj nocy a kiedyś szczęśliwego udzieli dokonania.

Na **lectio brevis** następuje, jak w Prymie, odpowiedne wezwanie: „*Adjutorium nostrum &c.*,“ po którém bracia duchownych zgromadzeń do chóru na kompletę się udawali.

Jak inne godziny modlitwy, rozpoczyna się także Completorium cichą modlitwą Pańską. Pozdrowienie anielskie, które w niektórych klasztorach dawniéj dodawano, opuszcza się prawdopodobnie dla tego, ponieważ przy zakończeniu mówi się Antyfona N. M. P.

Gdy duch wieczorem, świętém czytaniem podniecony w siebie wchodzi, wykrywa wiele ułomności, niedoskonałości i grzéchy, wstecz poglądając na dokonane dzienne zatrudnienia; dla tego odprawia się przy wstępie komplety **spowiédź powszechna** *Confiteor... Rozgrzészenie... Converte nos.* **) *Deus in adjutorium.* Tu rozpoczyna się właściwe officium Completorii w sposób innych godzin modlitewnych; o gdyby z największém ducha skupieniem i tkliwą pokorą odprawiane bywało!

Antyfona komplety: *Miserere mihi Domine! et exaudi orationem meam....* jest niejako wynikiem duchownego czytania i wyznania swéj grzéchowości, wskazuje na zamiar téj godziny modlitwy i znaczenie psalmów; które zawiéra i które w pięknem stopniowaniu wyrazem są dziécięcéj naszéj ufności w miłosierdzie, wszechmoc i ojcowską opiekę Boga, oraz naszéj serdecznéj miłości i oddania się Jemu zupełnego, owych więc wzruszeń, które wierne uczucie w wieczór napełnić powinny.

Psalm 4. (1. Compl. „*Cum innocarem*“ pokazuje, że wszelka ufność próżną, jeżli się do Boga nie ściąga, którego się trzymając, w pokoju spoczywać można pod Jego wszystko widzącém okiem ojcowskiém. Psalm ten przypomina nam króla, proroka dziękującego Panu za dowody doznanéj opieki i błagającego o pomoc przeciw nieprzyjaciołom, pokładającego całą swą ufność w Bogu i spoczywającego bezpiecznie na Jego ojcowskiém łonie.

Psalm 30. czyli raczéj część Ps. 30. (2. Compl.) „*In te Dne!, speravi*“ zawiéra

---

*) „Noctem quietam et finem perfectum concedat Nobis Dominus omnipotens.“

**) Initio Completorii decantamus *Converte nos* &c. Hac enim hora ab officiis activae vitae ad contemplationis studium convertimur et sedato carnalium affectionum tumultu gustare et videre desideramus, quam bonus sit Deus. Per peccatum avertitur homo a Deo et convertitur ad creaturam. Dum vero per poenitentiam revertitur quis ad Deum, Deus eum convertit ad se per immissionem gratiae et ab eodem iram suam avertit per remissionem poenae.“ Bona div. psl. c. 16. §. 4. n. 3.

niejako na poprzednie upomnienie odpowiedź duszy w aktach najufniejszego i radośnego oddania się w Boskie ramiona.

Psalm 90. (3. Compl.) „*Qui habitat in adjutorio altissimi*“ pokazuje rozmyślającéj duszy rozległą siłę opieki Bożéj, ochraniającéj wszystkich, do niéj z prawdziwém zaufaniem się udających, miłością macierzyńską i mocą zwycięzką przed duchowymi i cielesnymi nieprzyjaciołmi i która po dokonanych niebezpieczeństwach wieczną daje chwałę.

Psalm 133. (4. Compl.) „*Ecce nunc benedicite Dominum omnes servi Domini*“ jest znów zwrotną odpowiedzią na poprzednie wzniosłe rozmyślanie, wzywające sług Bożych do nigdy nieustającéj i noc przerywającéj, chwały najdobrotliwszego i miłosiernego Pana, abyśmy i w nocy się przebudziwszy natychmiast serca nasze podnosili ku Bogu. Psalm ten śpiéwany bywał od Lewitów, strzegących kościół w nocy.

W czasie wielkanocném Antyfona „Alleluja“ nadaje także komplecie charakter wesołéj chwały Bożéj, który wtedy we wszystkich godzinach modlitwy się wyraża.

W 4 Psalmach komplety upatruje Amalaryusz, może nie bez słuszności, odnoszenie się na 4 straże nocne. (De ordine antiph. c. 7, p. 1039.) Po Psalmach następuje hymn jako wzniesione błaganie do Tego, który będąc twórcą i początkiem wszech rzeczy, ich téż jest opieką i dokonaniem, który Sam, gdy światło uciekło, światłością i bezpieczeństwem ma być naszém, aby wszelka złuda ciemności i zgwałcenie duszy i ciała od nas były dalekiemi.

Gdy kompleta wzniesionym umysłem jest poprzedzoną a początkowém czytaniem i następną spowiedzią serce głęboko jest wzruszone, nie ma hymn na wzór godzinek miejsca na początku, ani na podobę Wielbień i Nieszporów po, lecz przed *Capitulum*, ponieważ po niém **Responsorium breve** następuje. **Capitulum**, (wyjęte z Jeremiasza c. 14, 6) wyraża najdokładniéj główną myśl komplety. Nie strzeże nas *z daleka* ręka Wszechmocnego; jesteśmy Mu bardzo bliscy, bo jest w nas (po komunii rannéj) a my w Nim. Wyrzéc to może wierna dusza, która żyjąc z kościołem najściśléj się z Bogiem jednoczy, która w ofierze mszy św. i modlitwie do najwyższego Majestatu tak skutecznie wołała, która ma objetnicę Pana, że w niéj zostanie.

Kto uważając to gdyby w obrazie, miłości żyjącego w kościele Chrystusa się przygląda, z świętą rzeknie wesołością. „*Bogu dzięki!*“ oddając się Mu z bezwarunkową ufnością i nieustraszoną spokojnością. Tać jest treść następującego Responsorium breve: *In manus Tuas Domine.* O Boże wszechmogący! w ręce Twe polecamy ducha naszego, w Twoje ręce, który nas krwią swego Pomazańca na swą własność odkupiłeś, w ręce Twoje, trójjedyny Boże! Któremu chwała dla stworzenia, odkupienia i poświęcenia! Chroń nas, jako swój najdroższy skarb, jako swą najtkliwszą stronę, gdyby źrenicę oka; czemeśmy się Tobie stali przez Chrystusa w kościele, byśmy i dziś powtórnie jako takimi uznani byli! Przyjm nas pod Swe skrzydła, jak orzeł swe pisklęta! To Responsorium, śpiéwane na przemianę w chórze, jest gdyby rodzaj pożegnania, d o b r a n o c chrześcijańskie, którego język nie jest w stanie wyrazić ani rzewności, ni tkliwéj prostoty; serce tylko czuć to może.

Collecta Completorii czyli **Modlitwa** jako zakończenia dnia poprzedzona jest śpiéwem Symeona: *Nunc dimittis.* Trafnie wkłada kościół modlącemu się św. słowa proroka starca w usta, słowa pełne świętéj radości Symeona z powodu oglądania oblicza Zbawiciela w dziéciątku Jezus, który niezgasłą zostanie ludzkości światłością żywotną, dla kapłana wodzem i wzorem, codzienną w pracach i utrapieniach manną najskuteczniejszą... a który też w nocnym pokoju naszém jest bezpieczeństwem według antyfony. *„Salva nos" ratuj nas, Panie! czuwających, chroń nas śpiących, abyśmy czuwali z Chrystusem a spoczywali w pokoju"*

A gdy sen śmierci jest obrazem, wzbudzamy oraz w sobie z Symeonem gotowość swoją do opuszczenia téj ziemi.

Kolekta: Visita quæsumus Domine! *) mieści w sobie całą treść komplety. W dniach, w których się w Prymie odmawiają **preces**, one poprzedzają tu także kolektę, a które tutaj radosném tchną wielbieniem miłosiernego Boga za doznane przez dzień łaski i pełne są ufności we względzie wysłuchania reszty próśb, mianowicie o obronę przed największém złem, upadkiem grzéchowym. Z tego powodn w dniach, które w innych modlitwy godzinach **preces feriales** mają, na kompletę dalsze **preces** się nie dodawają, lecz tylko te dopiéro wspomnione klęcząco się odmawiają. Zwyczaj zanoszenia modłów przed udaniem się na spoczynek, sama natura wskazała, kościół go tylko uświęcił.

Prima kończy się prośbą o błogosławieństwo *(Dominus nos benedicat...)* do rozpoczynającego się rozwiązania zadania dnia nowego; tak kończy się też Completorium przy końcu dnia a rozpoczęciu spoczynku nocnego prośbą o błogosławieństwo trójjedynego Boga. *(Benedicat et custodiat nos....)* Kościół przy zakończeniu komplety nie wspomina, jak to przy wszystkich innych godzinach modłów czyni, **dusz pokutujących**, ażeby następująca antyfona N. M. P. od błogosławieństwa wspomnionego nie była odłączoną, i ponieważ Completorium na ów wieczny wskazuje pokój, w który wojujący i ciérpiący kościół tryumfując wejdzie.

Zakończenie. „Jam jest początek i koniec, mówi Pan Bóg, który jest i który był i który przyjdzie Wszechmogący." Obj. 1, 8.

Do ostatniego błogosławieństwa komplety wiąże się słusznie najściśléj Antyfona Majśw. Maryi Panny, która, jako się początkiem wszelkiego błogosławieństwa dla rodu ludzkiego stała, na końcu dnia kościelnego pośredniczką wszelkich błogosławieństw przez Chrystusa stać się ma.

Z tego samego powodu, dla którego sobota, dzień spoczynku po stworzeniu, poświęcona Matce Bożéj, ponieważ nowe stworzenie, którego stopniowość w człowieku dnie tygodnia przedstawiają, w Niéj, w najwyższéj doskonałości się wykazuje,—jest też Antyfona najśw.

*) Taż modlitwa niegdyś nie w kościele lecz w sypialni zakonnéj po onejże święconą wodą pokropieniu odmawiana bywała.. a Gerbert disqu. 8. c. 1. n. 10, mówi. „Carthusiani hodieque Completorium privatim in cellis recitant. Quod etiam alicubi apud Canonicos notat de Meleon, ac in Breviario Aurelianensi duas orationes Completorii, alteram *Illumina* pro Ecclesia, alteram *Visita,* pro cubiculo"

Panny zakończeniem kościelnych pacierzy każdego dnia, gdy pojedyncze modlitwy Godziny, dniom tygodnia w swém znaczeniu odpowiadają, kompleta więc tém jest dla dnia, co sobota dla tygodnia. Wspomniona Antyfona jest zatem, jak to już jéj ścisły związek z poprzedniczém oznacza, istotną częścią składu komplety i dopiéro z nią i w niéj zakończeniem całego officium.

Według różnych czasów roku kościelnego jest Antyfona N. P. M. z następną modlitwą różna, ponieważ nieustanne uczestnictwo Najśw. Dziewicy z postępującém dziełem odkupienia, które się przez kościół pośredniczy, przedstawia. Postęp w różnych antyfonach i ich modlitwach jako téż ich odnośność na przypadający czas kościelny łatwo jest do poznania.

Autorem Antyfony: „Salve Regina“ ma być Hermanus Contractus; autorem ant. „Alma Redemptoris“ ten sam albo Sedulius. Autorowie antyfon „Ave Regina“ i „Regina cœli“ są zupełnie nieznani.

Wiérszyk *„Divinum auxilium &c.“* obejmuje jako ostatnie westchnienie bogomodlcy przy zakończeniu dnia treść komplety, ba nawet wszystkich godzin Pacierzy kapłańskich w krótkim a silnym akcie strzelistym.

Officium zamyka się tak, jak się rozpoczęło, odmówieniem *Pater noster*, *Ave Maria i Credo*, bo cały nasz początek i koniec powinna być miłość Boga Ojca w Duchu św. przez Pana naszego Jezusa Chrystusa, którego nam Najśw. Dziewica urodziła i nieustannie w swych macierzyńskich ramionach przedstawia, póki na koniec wiara nasza według pełnéj swéj treści w błogie się nie przemieni widzenie i póki w towarzystwie Świętych nie zaczniemy wieczne składać pochwalne pienia Bogu Ojcu, Synowi i Duchowi św.

(Dokończenie nastąpi.)

N. 2419. 2532.

Piis ad aram suffragiis commendantur.

Anima Perill. ac Adm. Ri Jos. Ludwig Decani Vetero-Sandec. Inspectoris schol. et Curatt in Żeleźnikowa, Sodalis C. pro p. m. 7. Sept. nec non Adm. Ri Joannis Pauli Jurczak Curati in Książnice die 19. m. c. demortuorum, pro quorum priore 1. Missa a Consodalibus resp. absolvenda restat.

Josephus Alojsius,
Episcopus Tarnoviensis.

E Consistorio Episcopali,
Tarnoviae die 26. Septembris 1861.
PAULUS PIKULSKI, Cancellarius.

Typis Anastasii Rusinowski Tarnoviæ.